

ZAKON O VOLONTERSTVU

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (NN 22/13)

Ovim se Zakonom uređuju osnovni pojmovi vezani za volontiranje, temeljna načela volontiranja, vrijednosti volontiranja, uvjeti volontiranja, prava i dužnosti volontera te organizatora volontiranja, uvjeti sklapanja ugovora o volontiranju, donošenje Etičkog kodeksa volontiranja, izdavanje potvrde o volontiranju, izdavanje potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje, državna nagrada za volontiranje te nadzor nad izvršenjem ovoga Zakona.

Članak 1.a (NN 22/13)

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na muški i na ženski rod, bez obzira u kojem se rodu koristili.

Članak 2. (NN 22/13)

- (1) Volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost ili usluga od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, izgradnje socijalnog kapitala, osobnog razvoja, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva.
- (2) Volontiranjem se doprinosi društvenom razvoju, građanskom sudjelovanju, socijalnoj koheziji i socijalnom uključivanju.
- (3) Volontiranjem se stječu iskustva i razvijaju kompetencije potrebne i korisne za aktivno sudjelovanje u društvu, osobni razvoj i osobnu dobrobit.
- (4) Djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske te u neformalnim oblicima učenja potrebno je upoznati s vrijednostima, ulogom i značajem volontiranja, omogućiti im stjecanje iskustva volontiranja, te kroz građanski odgoj i obrazovanje razviti cjelovitu osposobljenost za volontiranje, društvenu solidarnost i aktivno građanstvo.

Članak 3. (NN 22/13)

- (1) Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Ovaj se Zakon primjenjuje na obavljanje usluga ili aktivnosti čije je obavljanje organizirano na način uređen ovim Zakonom.
- (3) Dugotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, na tjednoj osnovi u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.
- (4) Kratkotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.
- (5) Volontiranje u kriznim situacijama je volontiranje koje volonter obavlja u situacijama koje nalažu hitnost i u izvanrednim društvenim situacijama.

Članak 4.

Ovaj Zakon primjenjuje se i na volontiranje iz članka 3. ovoga Zakona u dijelu u kojemu ono nije određeno posebnim propisima.

Članak 5. (NN 22/13)

- (1) Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra:
- dobrovoljno obavljanje usluga ili aktivnosti koje su u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske, drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama,
 - obavljanje usluga ili aktivnosti za koje postoji uvjet isplate ili potraživanja novčane nagrade odnosno druge imovinske koristi, a koje se obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa,
 - obavljanje poslova koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, imaju obilježja poslova za koje se zasniva radni

odnos,

- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa uređeno posebnim propisima,
 - obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna ugovorna strana obvezna pružiti drugoj ugovornoj strani na temelju ugovora, osim ugovora o volontiranju,
 - obavljanje usluga ili aktivnosti koje je jedna osoba obvezna pružiti drugoj osobi na temelju zakona ili drugih propisa,
 - izvršavanje obveza sukladno sudskim odlukama i presudama,
 - obavljanje usluga ili aktivnosti koje su uobičajene u obiteljskim, prijateljskim ili susjedskim odnosima.
- (2) Obavljanje usluga ili aktivnosti koje se ovim Zakonom smatraju volontiranjem ne uključuje besplatno i nepovratno davanje imovine, novca ili besplatno davanje na uporabu pokretnina i nekretnina.

Članak 6. (NN 22/13)

- (1) Volonter je, sukladno odredbama ovoga Zakona, fizička osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, ako drugačije nije uređeno ovim Zakonom.
- (2) Maloljetna volonterka ili volonter je osoba mlađa od 18 godina koja volontira u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 7. (NN 22/13)

- (1) Volontiranje organizira organizator volontiranja.
- (2) Organizator volontiranja u smislu ovoga Zakona može biti udruga, zaklada i fundacija, ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti (neprofitna pravna osoba).
- (3) Organizator volontiranja iz stavka 2. ovoga članka volontere može uključivati samo u one aktivnosti koje su usmjerene ka zajedničkoj dobrobiti.
- (4) Državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu biti organizatori volontiranja sukladno odredbama ovoga Zakona, drugim propisima i preuzetim međunarodnopravnim obvezama.
- (5) Organizator volontiranja utvrđuje potrebu za uključivanjem volontera, vrstu aktivnosti, odnosno usluga i način i postupke pružanja tih usluga, temeljem programa volontiranja.
- (6) Ustanove kojima je osnivač fizička osoba mogu biti organizatori volontiranja samo u dijelu neprofitnih aktivnosti.
- (7) Pri provođenju programa Europske unije i međunarodnih programa koji se odnose na financiranje programa volontiranja za određivanje pojma organizatora volontiranja mjerodavna su i odgovarajuća programska pravila.

Članak 8.

Korisnica ili korisnik volontiranja je fizička ili pravna osoba koja prima usluge volontera.

2. TEMELJNA NAČELA VOLONTIRANJA

Načelo zabrane diskriminacije volontera i korisnika volontiranja

Članak 9. (NN 22/13)

- (1) Organizator volontiranja dužan je postupati prema volonterima u skladu s načelom jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili ne članstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, zdravstveno stanje, invaliditet i druga osobna obilježja te ostale osnove predviđene propisima kojima se uređuje materija suzbijanja diskriminacije ako drukčije ne proizlazi iz prirode volonterske aktivnosti, mogućnosti same volonterke ili volontera ili ako nije drukčije uređeno ovim Zakonom.
- (2) Organizator volontiranja i volonterka ili volonter dužni su postupati prema fizičkim osobama korisnicima volontiranja prema načelu jednakih mogućnosti za sve osobe bez obzira na: dob, rasu, boju kože, jezik, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, rod i rodno izražavanje, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinsko stanje, naobrazbu, društveni položaj, bračno stanje, obiteljske obveze, članstvo ili ne članstvo u političkoj stranci, udruzi ili sindikatu, zdravstveno stanje, invaliditet i druga osobna obilježja te ostale osnove predviđene propisima kojima se uređuje materija suzbijanja diskriminacije.

Načelo zaštite korisnika volontiranja
Članak 10. (NN 22/13)

(1) Organizatori volontiranja su dužni posvetiti osobitu pozornost izboru i edukaciji volontera koji volontiraju sa sljedećim skupinama korisnika volontiranja: djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, uz posjedovanje osobnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad s tim skupinama korisnika volontiranja. U slučaju volontiranja s navedenim korisnicima, organizatori volontiranja dužni su osigurati primjerenu stručnu pomoć i nadzor nad radom volontera.

(2) Volontiranje kojim se pružaju usluge djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti nije dopušteno:

- osobama kojima traje sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, obveznog liječenja od ovisnosti, obveznog psihosocijalnog tretmana, zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja, zabrane približavanja ili udaljenja iz zajedničkog kućanstva,
- osobama kojima traje sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja izrečena sukladno tada važećim odredbama Kaznenog zakona,
- osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv osobne slobode, kaznenih djela protiv spolne slobode, kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece,
- osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, propisanih tada važećim odredbama Kaznenog zakona,
- osobama prema kojima je izrečena prekršajnoppravna sankcija propisana Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji.

(3) U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni stručni nadzor nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja tijekom čitavog vremena volontiranja.

(4) U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni stručni nadzor nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja dok organizator volontiranja ne pribavi posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije te druge dokaze da ne postoje okolnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Načelo zabrane iskorištavanja volontera
Članak 11. (NN 22/13)

(1) Zabranjeno je volontiranje kojim se u cijelosti zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa Zakonom o radu kao i volontiranje koje zamjenjuje poslove koje obavljaju izvršitelji poslova na temelju ugovora o djelu.

(2) Nije dopušteno volontiranje u trajanju duljem od 40 sati tjedno u razdoblju duljem od tri mjeseca bez prekida od najmanje tri mjeseca.

(3) Zabranjeno je volontere iskorištavati i zloupotrebljavati u svrhu stjecanja ili povećanja profita.

Načelo zaštite maloljetnih volontera
Članak 12. (NN 22/13)

(1) Maloljetna osoba s navršenih 15 godina i starija maloljetna osoba može sklopiti ugovor o volontiranju i volontirati samo uz pisanu suglasnost zakonske zastupnice ili zastupnika.

(2) Maloljetni volonteri smiju volontirati isključivo na aktivnostima ili pružanjem usluga primjerenima njihovoj dobi, tjelesnom, psihičkom i moralnom stupnju razvoja i vještinama koje ne predstavljaju rizik za njihovo zdravlje, razvoj i uspjeh u izvršavanju školskih obveza.

(3) Volontiranje maloljetnih volontera obavlja se uz obvezni nadzor i podršku organizatora volontiranja, korisnika volontiranja, zakonskih zastupnika maloljetnih volontera te drugih odraslih osoba.

(4) Organizator volontiranja mora osobitu pozornost posvetiti zaštiti dobiti, zdravlja i ćudoređa maloljetnih volontera te osigurati odgovarajuće uvjete prikladne njihovoj dobi te nadzor i podršku stručne osobe.

(5) Maloljetni volonteri ne smiju biti izloženi:

- volontiranju izvan granica Republike Hrvatske bez suglasnosti zakonske zastupnice ili zastupnika te bez pratnje zakonske zastupnice ili zastupnika ili organizatora volontiranja,
- dugotrajnom volontiranju,
- volontiranju povezanom s teškim tjelesnim naporom ili rizicima koji ugrožavaju ili bi mogli ugroziti njihov život, zdravlje,

ćudoređe, razvoj ili izvršavanje školskih obveza.

(6) Maloljetni volonteri imaju sva prava volontera određena ovim Zakonom.

(7) Maloljetni volonteri mogu prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje zakonskog zastupnika.

Odgoj za volontiranje Članak 13. (NN 22/13)

(1) Maloljetna osoba mlađa od 15 godina života može biti uključena u obavljanje odgojno obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih zajedničkom dobru i odgoju za volontiranje, i to samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji pridonosi njezinu razvoju i socijalizaciji, uz uvjet da je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga prav na osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka organizator volontiranja obvezno pribavlja pisanu suglasnost zakonskog zastupnika ili zastupnice maloljetne volonterke ili volontera.

(3) Osobi iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno obavljati volonterske aktivnosti ili usluge u razdoblju između 23 sata i 6 sati.

(4) Osoba iz stavka 1. ovoga članka može prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti ali uz znanje zakonske zastupnice ili zastupnika.

Načelo inkluzivnog volontiranja Članak 14. (NN 22/13)

(1) Organizator volontiranja dužan je osobitu pozornost posvetiti osiguranju jednakih uvjeta volontiranja, s posebnim naglaskom na uključivanje pripadnika socijalno isključenih skupina stanovništva, a s ciljem njihova uključivanja u društvo i socijalnog osnaživanja.

(2) U slučaju kada su volonteri pripadnici socijalno isključenih skupina stanovništva, organizator volontiranja dužan je osigurati adekvatnu pomoć i nadzor stručnih osoba.

(3) Za osobe potpuno lišene poslovne sposobnosti te osobe koje su djelomično lišene poslovne sposobnosti, a volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera, ugovor o volontiranju sklapa skrbnik (zakonski zastupnik) u pisanom obliku uz uvažavanje mišljenja volontera štićenika.

(4) Osobe djelomično lišene poslovne sposobnosti kada volontiranje prelazi opseg njihove poslovne sposobnosti i osobe potpuno lišene poslovne sposobnosti mogu prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje skrbnika.

Načelo besplatnosti volontiranja Članak 15. (NN 22/13)

(1) Volonterka ili volonter ne može volontiranje uvjetovati ispunjenjem neke činidbe (davanja, činjenja, propuštanja ili trpljenja) ili stjecanjem imovine, novčane nagrade ili koristi.

(2) Novčanom nagradom ili imovinskom koristi za volontere ne smatraju se:

- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za plaćanje radne odjeće, opreme i predmeta za zaštitu potrebnih za volontiranje,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova putovanja, smještaja i prehrane koji nastanu u vezi s volontiranjem,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova prehrane, zbrinjavanja i obuke životinje u vlasništvu volontera koja sudjeluje u aktivnostima ili uslugama volontiranja,
- novčane naknade isplaćene u svrhu plaćanja medicinskih usluga i cjepiva primljenih u svrhu obavljanja volontiranja,
- novčane naknade isplaćene za troškove edukacije izvan školskog sustava potrebne za volontiranje,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene u svrhu troškova koji nastanu u vezi s izvršavanjem volonterskih usluga i aktivnosti,
- novčane naknade isplaćene za premije osiguranja volonterke ili volontera za slučaj smrti, tjelesne ozljede ili profesionalne bolesti tijekom volontiranja, odnosno novčane naknade u svrhu osiguranja odgovornosti za štetu nastalu kod organizatora volontiranja ili treće osobe,
- džeparac za putovanja isplaćen volonterima, uz uvjet da iznos džeparca ne premašuje iznos dnevnica propisanih za državne službenike,
- novčana sredstva isplaćena u svrhu naknade troškova pribavljanja dokumenata ili plaćanja pristojbi nužnih za omogućavanje volontiranja,
- računom potvrđene novčane naknade isplaćene za druge troškove koji nastanu u vezi s obavljanjem volonterskih usluga i

aktivnosti,

- isplaćeni novčani iznosi dobitnicima Državne nagrade za volontiranje,
- naknade i troškovi isplaćeni u sklopu programa Europske unije i međunarodnih programa koji se odnose na financiranje programa volontiranja.

Načelo dobrovoljnosti i solidarnosti volontiranja

Članak 16.

(1) Volontiranje je dobrovoljno i solidarno obavljanje aktivnosti ili usluga slobodnom voljom volonterke ili volontera.

(2) Obavljene aktivnosti ili usluge koje nisu učinjene slobodnom voljom volonterke ili volontera ili na način predviđen ovim Zakonom ne smatraju se volontiranjem.

Načelo transnacionalnosti volontiranja

Članak 17.

(1) Državljeni Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu imaju sva prava i obveze predviđene ovim Zakonom i preuzetim međunarodnopravnim obvezama.

(2) Organizator volontiranja je obvezan ugovoriti prava iz ovoga Zakona za državljane Republike Hrvatske koji će volontirati u inozemstvu.

(3) Stranci i osobe kojima je priznat status azilanata mogu volontirati u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama ovoga Zakona, Zakona o strancima, Zakona o azilu i drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama.

(4) Stranci mogu volontirati u Republici Hrvatskoj reguliranjem boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

(5) Ugovor o volontiranju koji zaključi volonterka strankinja ili volonter stranac u pisanu obliku i sukladno ovom Zakonu smatra se dokazom o opravdanosti privremenog boravka.

3. TIJELO NADLEŽNO ZA PROVEDBU ZAKONA I SAVJETODAVNO TIJELO

Članak 18. (NN 22/13)

(1) Tijelo nadležno za provedbu ovoga Zakona je središnje tijelo državne uprave u čijem je djelokrugu volonterstvo (u daljnjem tekstu: Nadležno tijelo).

(2) Nadležno tijelo obavlja sljedeće poslove:

- osigurava provedbu ovoga Zakona i drugih propisa koji proistječu iz ovoga Zakona,
- prati stanje u području volonterstva te predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera,
- prikuplja podatke o broju organizatora volontiranja, broju volontera u Republici Hrvatskoj i broju državljana Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu, kao i druge podatke na temelju godišnjih izvješća organizatora volontiranja,
- saziva prvu sjednicu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva,
- poduzima druge mjere i poslove radi razvoja volonterstva i provedbe ovoga Zakona.

Članak 19.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu: Odbor) je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji rad je javan i koje provodi mjere i aktivnosti s ciljem promicanja i daljeg razvoja volonterstva, a osobito:

- predlaže mjere za unapređenje položaja volontera u društvu,
- u suradnji s nadležnim tijelima predlaže propise o pogodnostima za volontere,
- odlučuje o dodjeli državne nagrade za volontiranje,
- daje inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo,
- donosi Etički kodeks volontera,
- poduzima druge aktivnosti radi razvoja volonterstva,
- obavlja druge mjere i aktivnosti utvrđene ovim Zakonom.

Članak 20. (NN 22/13)

U ostvarivanju svojih zadaća Odbor neposredno surađuje s Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnoga društva, Savjetom za mlade i drugim tijelima Vlade Republike Hrvatske, središnjim tijelima državne uprave, Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnoga društva.

Članak 21. (NN 22/13)

(1) Odbor ima 19 članova.

(2) Vlada Republike Hrvatske imenuje članove Odbora, i to:

- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Nadležnog tijela,
- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Ureda za udruge,
- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina,
- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva,
- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave u čijem je djelokrugu obrazovanje,
- jednu predstavnicu ili jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave u čijem je djelokrugu zdravstvo,
- sedam predstavnica ili predstavnika organizacija civilnog društva koje su organizatori volontiranja,
- šest nezavisnih stručnjaka koji se bave volonterstvom i civilnim društvom i to: tri predstavnice ili predstavnika na prijedlog organizacija civilnog društva i tri predstavnice ili predstavnika na prijedlog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 22.

(1) Članovi Odbora imenuju se na rok od dvije godine i mogu biti ponovo imenovani.

(2) Kriterije za izbor i način izbora nezavisnih stručnjaka, predstavnica ili predstavnika organizacija civilnog društva i predstavnica ili predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za članove Odbora odredit će Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom.

(3) Odbor donosi Poslovnik o radu i Akcijski plan djelovanja za vrijeme trajanja mandata.

(4) Članovi Odbora biraju predsjednicu ili predsjednika i potpredsjednicu ili potpredsjednika iz svojih redova većinom glasova svih članova Odbora.

(5) Članovi Odbora ne primaju naknadu za rad, ali imaju pravo na naknadu opravdanih troškova nastalih sudjelovanjem u radu Odbora.

4. ETIČKI KODEKS VOLONTIRANJA

Članak 23. (NN 22/13)

(1) Odbor će posebnom odlukom, uz suglasnost Nadležnog tijela, donijeti Etički kodeks volontiranja (u daljnjem tekstu: Kodeks).

(2) Postupak donošenja Kodeksa je javan.

(3) Javnost postupka donošenja Kodeksa osigurava se uključivanjem svih zainteresiranih subjekata u javnu raspravu tijekom postupka donošenja Kodeksa.

(4) Kodeks propisuje pravila ponašanja volontera, organizatora volontiranja i korisnika volontiranja sukladno načelima volontiranja iz ovoga Zakona.

(5) Kodeks se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(6) Svaki organizator volontiranja može donijeti vlastita etička načela koja proizlaze iz njegove djelatnosti, a koja nisu u suprotnosti s Kodeksom, temeljnim načelima volontiranja iz ovoga Zakona, te domaćim i međunarodnim propisima koji uređuju volontiranje.

5. DRŽAVNA NAGRADA ZA VOLONTIRANJE

Članak 24. (NN 22/13)

(1) Državna nagrada za volontiranje (u daljnjem tekstu: nagrada) najviše je priznanje što ga Republika Hrvatska svake godine dodjeljuje za volontiranje, doprinos promicanju volonterstva i druge volonterske aktivnosti.

(2) Nagrada se dodjeljuje prema Pravilniku o Državnoj nagradi za volontiranje, a na prijedlog Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.

(3) O dodjeli nagrada iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Odbor.

(4) Sredstva za dodjeljivanje nagrade i materijalne troškove svake se godine osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske i vode se na računu Nadležnog tijela.

(5) Nadležno tijelo na prijedlog Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva Pravilnikom o Državnoj nagradi za volontiranje pobliže propisuje postupak za dodjelu nagrade, kategorije u kojima će se nagrada dodjeljivati, kriterije za dodjelu nagrade te druga pitanja vezana za dodjelu, izgled i sadržaj nagrade.

6. UGOVOR O VOLONTIRANJU

Članak 25.

- (1) Ugovorom o volontiranju volonterka ili volonter te organizator volontiranja ugovaraju međusobna prava i obveze i specifičnosti potrebne za pojedinačnu volontersku aktivnost ili pružanje pojedine volonterske usluge.
- (2) Ugovor o volontiranju može uključivati prava, obveze te potpis i drugih ugovornih strana koje imaju posebne interese za specifični oblik volontiranja.

Članak 26. (NN 22/13)

- (1) Ugovor o volontiranju zaključuje se usmeno ili u pisanom obliku.
- (2) O ugovoru zaključenom usmeno, organizator volontiranja dužan je na zahtjev volontera izdati pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru.
- (3) Zaključivanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku obvezno je u slučajevima:
- volontiranja povezanog s povećanim rizicima za život i zdravlje volontera,
 - volontiranja stranih državljana u Republici Hrvatskoj,
 - volontiranja državljana Republike Hrvatske u inozemstvu, a koje organiziraju ili suorganiziraju organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,
 - dugotrajnog volontiranja,
 - volontiranja s djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti,
 - kad volonterka ili volonter to zahtijeva,
 - u drugim slučajevima određenima ovim Zakonom.

Članak 27. (NN 22/13)

- (1) Bitni sastojci ugovora o volontiranju su podaci o:
- ugovornim stranama te njihovu prebivalištu, odnosno sjedištu,
 - mjestu volontiranja i vremenu trajanja volontiranja,
 - volonterskim aktivnostima ili uslugama koje će obavljati,
 - pravima i obvezama volontera i organizatora volontiranja,
 - osobnoj sigurnosti volontera tijekom volontiranja u skladu s odredbama ovoga Zakona,
 - načinu osiguravanja ugovorenih prava volontera,
 - načinima prestanka ugovora o volontiranju.
- (2) U slučaju kratkotrajnog volontiranja kojim se ugovara pružanje usluga djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, obvezni sastavni dio ugovora o volontiranju je pisana izjava volontera da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) U slučaju dugotrajnog volontiranja kojim se ugovara pružanje usluga djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su potpuno ili djelomice lišene poslovne sposobnosti, obvezni sastavni dio ugovora o volontiranju je pisana izjava volontera da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, a organizator volontiranja dužan je, uz pisanu suglasnost volontera, pribaviti posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije sukladno posebnom propisu, te druge dokaze da ne postoje okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Ugovor o volontiranju može sadržavati i druge sastojke bit ne za pojedini specifični oblik volontiranja u određenom vremenskom razdoblju ili na određenom mjestu.

Članak 28. (NN 22/13)

Ugovor o volontiranju prestaje:

- danom pravomoćnosti odluke o lišavanju poslovne sposobnosti za volonterku ili volontera u slučaju kad su u cijelosti lišeni poslovne sposobnosti,
- danom pravomoćnosti odluke o djelomičnom lišavanju poslovne sposobnosti za volonterku ili volontera koji su djelomice lišeni poslovne sposobnosti kad volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti volontera ili volonterke,
- smrću volonterke ili volontera,

- kad organizator volontiranja prestane djelovati bez pravnog sljednika,
- istekom roka na koji je ugovor sklopljen ili ispunjenjem ugovornih uvjeta,
- sporazumnim raskidom,
- jednostranim raskidom,
- nastupanjem okolnosti iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona,
- iz drugih razloga određenima ugovorom o volontiranju,
- u drugim slučajevima određenima ovim Zakonom.

Članak 29.

(1) Volonterka ili volonter, odnosno njihovi skrbnici ili zakonski zastupnici uvijek mogu jednostrano raskinuti ugovor o volontiranju i prestati volontirati, osim kad bi to izazvalo izravnu i trenutačnu štetu organizatoru volontiranja, korisnicima volontiranja ili trećim osobama ukoliko ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Organizator volontiranja može raskinuti ugovor o volontiranju:

- kad prestane potreba za volontiranjem,
- kad nije u mogućnosti osigurati uvjete za dalje volontiranje,
- kad utvrdi da volonterka ili volonter ne ispunjava ugovorene obveze,
- u slučajevima kršenja dopunskih etičkih pravila donesenih za pojedine oblike volontiranja,
- u slučajevima predviđenima Kodeksom,
- kad se ispuni uvjet određen ugovorom o volontiranju.

7. PRAVA I OBVEZE VOLONTERA I ORGANIZATORA VOLONTIRANJA

Članak 30. (NN 22/13)

(1) Svatko tko volontira sukladno odredbama ovoga Zakona ima status volontera.

(2) Nikoga se ne može zakonom isključiti iz volontiranja po njegovom izboru ukoliko se tijekom volontiranja poštuju ljudska prava i doprinosi zajedničkoj dobrobiti, osim na način i u okviru propisanom ovim Zakonom.

(3) Volonterka ili volonter ima pravo:

- na pisanu potvrdu o volontiranju,
- na sklapanje ugovora o volontiranju u pisanom obliku, ako to zatraži,
- na upoznavanje s Kodeksom i etičkim normama bitnima za pojedini oblik volontiranja,
- na prikladnu edukaciju s ciljem poboljšanja kvalitete obavljenih aktivnosti i pruženih usluga, a osobito ako to zahtijeva narav volonterskih aktivnosti i usluga koje se pružaju,
- na stručnu pomoć i podršku tijekom volontiranja,
- na upoznavanje s uvjetima volontiranja, aktivnostima koje će obavljati, uslugama koje će pružati i pravima koja im pripadaju na temelju ovoga Zakona i drugih propisa kao i općih akata organizatora volontiranja, a u slučaju sklapanja usmenog ugovora o tome daje izjavu u pisanom obliku,
- na naknadu ugovorenih troškova nastalih u vezi s volontiranjem,
- na primjerene i sigurne uvjete rada u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja,
- na zaštitnu opremu u skladu s naravi volonterskih aktivnosti koje obavlja i usluga koje pruža,
- upoznati se s opasnostima vezanima uz specifični oblik volontiranja koje obavlja,
- na dnevni odmor u ugovorenom trajanju,
- na zaštitu privatnosti i osobnih podataka,
- sudjelovati u odlučivanju o pitanjima u vezi s volontiranjem sukladno mogućnostima organizatora volontiranja i obliku volontiranja,
- kod volontiranja u inozemstvu ili primanja volontera iz inozemstva, na naknadu ugovorenih troškova od strane organizatora i transparentan postupak dobivanja vize,
- na detaljni opis poslova i aktivnosti volontiranja,
- pravo na stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija kroz volontiranje,
- pravo na priznavanje vještina, kompetencija i iskustva stečenog volontiranjem,

- pravo na potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje u slučajevima dugotrajnog volontiranja, ukoliko takvu zatraži.
- (4) Opravdana odsutnost s volontiranja ne može biti razlog za gubitak bilo kojeg prava volontera ili volonterke.
- (5) Posebna prava volontera, koja nisu određena ovim Zakonom, mogu se odrediti ugovorom o volontiranju.

Članak 31. (NN 22/13)

(1) Volonterka ili volonter su obvezni:

- volontirati u skladu sa stručnim propisima i etičkim pravilima, te po primljenim uputama organizatora volontiranja,
- čuvati poslovnu ili profesionalnu tajnu i povjerljive i osobne podatke o organizatoru ili korisniku volontiranja,
- odbiti volontiranje koje je suprotno propisima,
- poštivati integritet, misiju, ciljeve i vrijednosti organizatora volontiranja,
- surađivati sa drugim volonterima i zaposlenicima organizatora volontiranja kako bi se osigurao kvalitetan prijenos znanja i iskustva po završetku volontiranja,
- prilikom početka, tijeka i prekida volontiranja paziti da svojim postupcima ne prouzroči štetu organizatoru ili korisniku volontiranja.

(2) Volonterka ili volonter su obvezni izvršavati upute organizatora volontiranja, osim uputa u vezi s volontiranjem koje su:

- opasne za život i zdravlje volontera ili drugih osoba,
- volonterki ili volonteru moralno neprihvatljive,
- u suprotnosti s ugovorom o volontiranju.

(3) Ako izvršavanje upute može uzrokovati štetu volonterki ili volonteru, korisnicima volontiranja ili trećim osobama, volonterka ili volonter su dužni na to upozoriti organizatora volontiranja.

(4) Volonterka ili volonter ne odgovaraju za prouzrokovanu štetu, ako su prethodno upozorili organizatora volontiranja na moguću opasnost.

Članak 31.a (NN 22/13)

Organizatori volontiranja imaju pravo:

- na savjetovanje i sudjelovanje u postupcima donošenja odluka na svim razinama kad u području volontiranja, u svojstvu dionika, predstavljaju interese i potrebe volontera,
- na izbor volontera u skladu sa svojom misijom i vizijom, kao i vještinama i profilu volontera kad priroda volontiranja to zahtijeva,
- biti pravodobno obaviješteni o prekidu volontiranja od strane volontera,
- biti upoznati s načinima praćenja i procjene kompetencija stečenih volontiranjem.

Članak 32. (NN 22/13)

(1) Organizator volontiranja je obavezan:

- poštovati prava volontera,
- izvršiti obveze prema volonterima,
- osigurati uvjete za poštovanje prava volontera,
- izdati volonterki ili volonteru pisanu potvrdu o volontiranju te u nju upisati podatke propisane ovim Zakonom,
- osigurati materijale i sredstva za obavljanje volonterskih aktivnosti,
- osigurati isplatu ugovorenih troškova volonterki ili volonteru,
- osigurati volonterki ili volonteru tajnost osobnih podataka i zaštitu privatnosti,
- osigurati druge uvjete i poštivati prava propisana ovim Zakonom,
- ustanoviti uključiv i učinkovit postupak izbora volontera koji će omogućiti uključivanje različitih skupina te osobito poticati volontiranje socijalno isključenih skupina,
- razviti standarde kvalitete koji osiguravaju pripremu i izvješćivanje, nude osobno vođenje i podršku, nadzor i mentorstvo kroz čitav tijek volontiranja kao i jasne sustave vrjednovanja i praćenja, poželjno kroz razvoj sustava osiguranja kvalitete,
- promicati volontiranje i njegov doprinos društvu i pojedincu,
- omogućiti volonteru sudjelovanje u donošenju odluka o volonterskoj aktivnosti odnosno uslugama i osjećaj pripadnosti projektu,
- omogućiti volonteru pokretanje vlastitih inicijativa u skladu s misijom i vizijom organizatora volontiranja i provedene aktivnosti odnosno usluge,

- omogućiti volonteru stjecanje vještina i kompetencija te iskustva u području u kojem volontira,
 - omogućiti ili zagovarati uvođenje alata za priznavanje kompetencija, vještina i iskustava stečenih volontiranjem, a u suradnji s obrazovnim ustanovama i poslodavcima.
- (2) Organizator volontiranja je obvezan volonterku ili volontera osigurati od profesionalne bolesti i posljedica nesreće za vrijeme volontiranja u slučaju:
- volontiranja u uvjetima opasnim za život i zdravlje volonterke ili volontera;
 - kad je tako ugovoreno.

Članak 33. (NN 22/13)

- (1) Organizator volontiranja je dužan izvijestiti Nadležno tijelo o obavljenim uslugama ili aktivnostima iz članka 3. ovoga Zakona.
- (2) Sadržaj izvješća iz stavka 1. ovoga članka, rokove za dostavljanje izvješća i druge podatke bitne za izvješće, propisuju se Pravilnikom o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja kojeg donosi čelnik Nadležnog tijela.

Članak 34. (NN 22/13)

- (1) Potvrda o volontiranju sadrži: osobne podatke o volonterki ili volonteru, podatke o vremenu volontiranja, edukaciji, kratak opis volonterskih aktivnosti, te ostale specifičnosti pojedinog oblika volontiranja.
- (2) Potvrda o volontiranju, osim podataka iz stavka 1. ovoga članka, sadrži i potpis volonterke ili volontera, potpis osobe ovlaštene za zastupanje organizatora volontiranja te pečat organizatora volontiranja kojima se jamči točnost navedenih podataka.
- (3) Potvrda o volontiranju koja sadrži podatke i druge sastavne dijelove iz stavka 1. i 2. ovoga članka je dokaz ugovornog odnosa, bez obzira na oblik u kojemu je ugovor o volontiranju sklopljen.
- (4) Organizator volontiranja može izdavati iskaznice, knjižice i druge dokumente radi dokazivanja volonterskog statusa, a oni se mogu smatrati potvrdom o volontiranju ako sadrže podatke i elemente iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (5) Državljanima Republike Hrvatske koji volontiraju u inozemstvu organizatori volontiranja sa sjedištem u Republici Hrvatskoj dužni su izdati potvrdu o volontiranju, ukoliko sudjeluju u provedbi odnosne volonterske aktivnosti.
- (6) U slučaju kratkotrajnog volontiranja organizator volontiranja dužan je izdati potvrdu o volontiranju samo ukoliko volonter to zatraži.

Članak 34.a (NN 22/13)

- (1) Na zahtjev volontera organizator volontiranja dužan je izdati potvrdu o kompetencijama stečenim volontiranjem, ukoliko se radilo o dugotrajnom volontiranju.
- (2) Nadležno tijelo uz savjetovanje s Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva donosi okvirne kriterije o priznavanju kompetencija, vještina i iskustava stečenih volontiranjem kojima definira okvirni sadržaj potvrde o kompetencijama stečenim volontiranjem. Okvirni kriteriji i okvirni sadržaj potvrde objavljuju se na internetskim stranicama nadležnih tijela.

Članak 35. (NN 22/13)

- (1) Volonterka ili volonter koji za vrijeme volontiranja namjerno ili zbog krajnje nepažnje uzrokuju štetu korisnicima volontiranja, organizatoru volontiranja ili trećim osobama dužni su štetu naknaditi sukladno općim propisima obveznog prava.
- (2) Organizator volontiranja za štetu koju volonterka ili volonter prouzroče korisnicima volontiranja ili trećim osobama za vrijeme volontiranja odgovara na način na koji poslodavac odgovara za radnje radnika, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju njegovu odgovornost.
- (3) Organizator volontiranja koji je nadoknadio štetu korisnici ili korisniku volontiranja ili trećoj osobi ima pravo tražiti obeštećenje od volonterke i/ili volontera, ako se dokaže da su volonterka ili volonter štetu prouzročili namjerno ili iz krajnje nepažnje.

8. NADZOR

Članak 36. (NN 22/13)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Nadležno tijelo.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te pojedinačnim aktima, uvjetima i načinom rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode inspekcije središnjih tijela državne uprave, svaka u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

9. KAZNENE ODREDBE

Članak 37. (NN 22/13)

- (1) Prekršajnom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj organizator volontiranja koji:
- ne izvrši obveze iz ugovora o volontiranju ili ne sklopi ugovor o volontiranju na način određen ovim Zakonom,
 - ne izvrši obveze iz članka 32. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,
 - ne izvrši obveze izvješćivanja Nadležnog tijela o obavljenim uslugama i aktivnostima, sukladno članku 33. ovoga Zakona ni nakon pisanog zahtjeva Nadležnog tijela, odnosno u dostavljenom izvješću navede neistinite podatke,
 - odbije upisati podatke koje je obavezan upisati u potvrdu o volontiranju iz članka 34. ovoga Zakona,
 - odbije izdati potvrdu o kompetencijama stečenim kroz volontiranje iz članka 34.a ovoga Zakona,
 - u potvrdu o volontiranju upiše neistinite podatke,
 - pri organiziranju volontiranja iz članka 27. stavka 2. i 3. ovoga Zakona postupi protivno obvezama navedenim u članku 10. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba organizatora volontiranja.
- (3) Ako su prekršaji iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjeni prema maloljetnicima ili osobama potpuno ili djelomice lišenim poslovne sposobnosti iznos novčane kazne se udvostručuje.
- (4) Prekršajnom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna te oduzimanjem ostvarenog profita kaznit će se pravna osoba koja postupi protivno članku 11. ovoga Zakona.
- (5) Prekršajnom kaznom od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se organizator volontiranja koji postupi protivno člancima 12., 13. i 14. ovoga Zakona.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Na oblike volontiranja koji nisu uređeni ovim Zakonom kao i na odnose iz ugovora o volontiranju koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju opći propisi obveznog prava.

Članak 39. (NN 22/13)

- (1) Članovi Odbora iz članka 21. ovoga Zakona imenuju se u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Nadležno tijelo saziva Odbor na prvu sjednicu u roku od trideset dana od dana imenovanja članova Odbora.
- (3) Odluka iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Odbor na prvoj sjednici donosi Poslovnik o radu.
- (5) Pravilnik iz članka 33. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Kodeks iz članka 23. ovoga Zakona donosi se u roku od tri mjeseca od dana imenovanja članova Odbora.

Članak 39.a (NN 22/13)

Okvirni sadržaj potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje iz članka 34.a ovoga Zakona donijet će Nadležno tijelo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne odredbe iz NN 22/13

Članak 35.

Na ugovore o volontiranju sklopljene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Zakona o volonterstvu (»Narodne novine«, br. 58/07.).

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.